

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.

Kéziratot nem adhatnak vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díjja 20 kr.

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1 kr.

Kiemelt, díszbetűs körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden centiméter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Megyénk magyarosodása érdekében.

Mindig sürűbben érkeznek azon örvedetes hírek, hogy a nem magyar ajku megyék a magyarosodás ügyét magok veszik kezökbe, természetesen azon helyes meggyőződéstől vezérelve, hogy ugy a magasztos czél sokkal rövidebb idő alatt lesz elérhető. E mozgalom, nézetem szerint ugy amint megindult a lehető legszebb sikerre számíthat. Valljuk meg, eddig e tekintetben mindent a kormánytól vártunk. Már pedig ugy hiszem nincs a világon az a kormány, mely Magyarországot a Kárpátoktól az Adriáig megmagyarosítani képes legyen; ezt csak a magyar nép közös akarata és elhatározása teheti a kormány támogatása mellett.

Nemzetiségi tekintetben sok megye különböző természetű. Az egyes megye legjobban ismeri a maga nemzetiségi és műveltségi viszonyait és ha magyarosodni óhajt, legjobban tudja ő maga, hol és mi módon kell a dolgot leghelyesebben megragadnia. Igy például olvassuk, hogy a Szepességen „Szepesi Eötvös-kör” alakult, melynek célja: magyar szini előadások, felolvasások, ingyenes magyar nyelvi és irodalmi tanfolyamok és minden rendelkezésére álló eszközök által a magyar nyelvet a megyében általánossá tenni. Ez Szepes megye viszonyait tekintve a lehető leghevesebb eljárás, melyet képzelni lehet és a siker nem maradhat el. Mert Szepes megyének vannak kitűnően szervezett iskolái, jó tanítói, kik csaknem egytől egyik bírják a magyar nyelvet; van művelt lakossága, melynek nagyrésze gyermekkorában magyar helységeiben tanulta a magyar nyelvet és otthon is szívesen beszélné, ha divattá válnék. Hogy ily körülmények között a „Szepesi Eötvös-kör” programjával czélt ér, erről kételkedni nem lehet.

Zemplénmegye lakosságának 44% a magyar, 33% a tót, 20% az orosz, és 3% a német. Tehát Zemplénmegyére is ugyancsak ráférne a magyarosodás. És valóban szégyen lenne Zemplénmegyére nézve, ha e részben más megyék tultennének rajta. Ime a szerény Szepesmegye, mely politikai tekintetben mindenkor messze elmaradt mögötte, máris megelőzte! Csak önmagunkat ámitjuk, ha elbizakodottságunkban azt hisszük, hogy magyarosodunk; mert ellenkezőleg határozottan tótosodunk. Igaz, hogy szórványosan egy-két nagyobb helységben nálunk is erősebb gyökeret ver a magyarság; de a tótság is rendszeresen halad dél felé és elnyeléssel fenyegeti első sorban azon kisebb helységeket, melyekben a magyar és tót elemek vegyesen vannak képviselve. Megbocsáthatlan hanyagság lenne Zemplénmegye részéről ezt az állapotot továbbra is összetett kézzel nézni és jövőre is csak a kormánytól várni az üdvöt.

Meg vagyok róla győződve, hogy rövid idő múlva megyénk is — mások példáját követve — a cselekvés terére fog lépni; de kérdem, czélt érhetne-e, ha például olyanforma programmal lépne föl a minő a „Szepesi Eötvös-köré”? Nem! Mert Zemplénmegye felső részének nincsenek sem jól szervezett iskolái, sem képzett tanítói, sem művelt lakossága; sőt lakossága olyan, mely európai szempontból kevés kivétellel a műveltségnek legalsóbb fokán áll. Ismerek tanítókat, kik harmincz esztendő óta nem tanítanak egyebet, mint néhány imádságot és templomi éneket és a kik harmincz esztendő alatt egyetlenegy gyermeket meg nem tanítottak írni és olvasni. És ezek tanítók? igen! sőt fizetésökhöz képest elég jó tanítók.

Alakuljon tehát Zemplénmegyében bármely néven nevezendő kör, mely a magyar nyelv terjesztését tüzi ki czéljául, az sikeresen csak akkor fog működni, ha képzett magyar tanítókkal igyekszik ellátni a

tót helységeket és a tanító existenciáját némileg biztosítja.

Természetes, hogy e feladat sokkal nehezebb, mint magyar szini előadásokat és felolvasásokat rendezni! de keresztülvitele lehetetlennek talán még sem mondható. Hogy azonban ugy ne járjak el, mint azok, kik minden alkalommal a leghevesebben kiellenek a fenálló állapotok ellen és egyeseket éppen ugy, mint testületeket hanyagsággal és az ügy iránti közönnnyel vádolnak, de az állapotok javítására az általok gondolt helyesebb utat csak ritkán árulják el: legyen szabad az általam helyesnek gondolt tervet is közölni.

De mielőtt ezt tenném, meg kell jegyezmem, hogy előadandó tervemet korántsem tartom a legtökéletesebbnek és egyedül helyesnek, hanem — mint mindenkor — most is azon elvből indulok ki, hogy egyik eszme adja a másikat és talán fog akadni ember, ki akár az általam közölt tervből kiindulva, akár általa gondolkozásra ösztönözve — sokkal helyesebbet lesz képes ajánlani.

Tegyen Zemplénmegye egy 20—30,000 frtos alapítványt. Adja át ezen alapítványnak évi kamatját évenként más és más helységnek, oly kikötéssel, hogy ez mint tőke a tanító évi fizetésének gyarapítására kamatozzék. Természetesen első helyen oly tót községek lennének segélyzendők, hol képzett magyar tanító már van, de ki többet kénytelen szerencsétlen anyagi helyzetével, mint a nép magyarosításával és tanításával foglalkozni. Ez ugy hiszem többet ér, mintha valamely tanító a magyar nyelv tanítása körül kifejtett buzgalmaért egyszer s mindenkorra 40—50 frtnyi ajándékkal elégitte ki és azontul ismét csak a pusztá hazafiság marad biztatóul számára. E segélyzésnek mulhatlanul beállandó következménye lenne az is, hogy egyes helységeiben képzett tanítók lennének alkalmazhatók, kik jó példa,

T Á R C S A,

„Kakukkó.”

Elbeszélés.

Írta: **Farkas Bertalan.**
Folytatás.

III.

A temetés után lakadalom következett. Az öreg Targócsy halála óta alig mult el pár hét s ime a szép Katika ország-világ előtt „Targócsy Sándorné”-nak mondhatta magát. Sándorra nem szállt ugyan valami égbekiáltó nagy örökség; de azért nem kellett kétségbeesnie a felett, hogy a szép kis feleségnek nem lesz majd miből olyan izletes ételeket főzni, mint a minöket csak a nő tud a férjnek feltálalni.

Meglett volna tehát a boldogság, már hogy is ne lett volna! csak az a fogadalom, melyet Sándor tett atyja halálos ágyánál, ne vont volna rémesen sötét borulatot a boldog fiatal házassok derült, kék egére. Pedig az a fogadás szent volt: meg kellett tartani.

Sándor megvált a „Kakukkó” malomtól, elhagyta gyermekkori ábrándjai tanyáját; megszoztott Balázs bátyjával s szerény kis lakást

vett ott, hol Katika s édes atyja laktak: Szótelken. Zavartalan boldogságban akarta a mézes heteket átélvezni, azután... azután ugy is elszólitja sorsa messze, nagyon messze...

Ugy el-elnézte azt a kedves angyalarczot; ugy el-elszorult szíve, midőn az elválásra gondolt. Meddig lesz majd távol?... mennyi időbe telik, mig atyjának tett fogadása teljesedésbe megy?... Oh csak egy parányi részt vegyen is a dicsőségből: már nem kell pirulnia önmaga, nem azok előtt, kik fogadásának tanui voltak. Atyja büszkén tekinthet le reá. Targócsy Sándor, a hős Targócsy unokája szavának állott.

E gondolatnál kipirult arca s szeméből a büszkélkedés villámai cikláztak. De csak egy pillanatig.

Miért pihent az a fürtös fejecske keblén, keblén, melyben nagy eszmékért dobogott fel a szíve?... miért néztek reá azok a szép kék szemek oly epedőn, mintegy szemrehányó fájdalommal? mintha azt mondanák: óh, miért mégy el? miért hagysz egyedül?... talán el is feledsz?... nem térsz vissza többé, pedig én nálad nélkül meghalok...

Ekkor aztán egyszerre kialudt szívében a dicsvágnak minden szikrája; nehéz sóhajok törtek fel kebléből; hosszan, tartósan szoritotta magához a bánatos kis feleséget. Azután az előtört könyvek együvé folytak; a forró ajkak még forróbb csókokban olvadtak össze...

Milyen hatása van a könyűnek s a csóknak! A szerető hitvesek egyszerre elfeledtek mindent, egyet tudtak csak, hogy végtelenül boldogok.

— De ugy-e: nem kell soká epekednem utánad? — suttogá Katika, mindig könnyezve s mosolyogva.

— Egy pillanatra sem léssz, angyalom elfeledve. A vihar szárnyain fogok hozzád visszasietni. Szép lelked fog engem követni minden léptemen. A csaták tüzeben te fogsz előttem lebegni; erős leszek és sérthetetlen, mert velem lesz védangyalom: az én imádott kis feleségem. S ha aztán eleget tettem atyám kívánságának, akkor... akkor sietek hozzád, hogy keblemre ölelhesselek, hogy a halálig magaménak mondhaszsalak.

— Én ugy félek, ugy remegek — szólt ujra a nő — hogy tégedet talán sohasem foglak többé látni.

— Isten mentsen meg — vágott közbe a jó Gergely bácsi, ki az egyszerű tiszta tornáczon ülő fiatal házassokat már régóta édes megelégedéssel szemlélte s a világért sem háborította volna meg azok boldogságát, ha a Katika leányasszony, azaz hogy: már most „nemzetes asszonyka” olyan furcsa megjegyzést nem tesz.

— Isten mentsen meg! nemzetes asszonykám — ismétlé az öreg. Már bizony az ördögöt,

oktatás és biztatás által a kertészet, gyümölcsfajta-tenyésztés vagy háziipar terén némely helységek vagyonsodását is előmozdít-hatnák.

Alakuljon továbbá a megyében egy népnevelési egyesület, melynek központja, legyen S.-a.-Ujhely, a nagyobb mezővárosokban pedig létesüljenek fiókegyletek, melyek a központtal szerves összefüggésben álljanak. Zemplénmegyében lakik 292,771 lélek. Ha feltesszük — mit nézetem szerint bátran tenni lehet — hogy a lakosság összes számának egy százaléka — tehát közel 3000 ember — 50 kr. tagsági díjjal az egyesület tagjává lesz — és az egyesület azon felül szini előadások, felolvasások és minden rendelkezésére álló eszközök által gyarapítja bevételeit: akkor az egyesület képes lesz évenként 1500—2000 forintot a magyar nyelvben jó előmenetelt tett tanítók és tanulók jutalmazására, iskolai felszerelésekre, iskolai könyvek beszerzésére stb. fordítani.

A megye ily módon — nagyobb lévén az általános érdeklődés a népnevelési ügy iránt — saját népnevelési állapotával könnyebben fog megismerkedhetni; következésképp a bajok könnyebben lesznek orvosolhatók, a hiányok könnyebben pótolhatók.

A feladat nehéz; de keresztülvihető. A földolgoz az, hogy álljanak az ügy élén oly férfiak, kik képesek igazán lelkesülni és kik a kötelességérzet magaslátán állanak. Mert valljuk meg, mi igen sokan hajlandók vagyunk bármennyi és bárhonnán jövő tiszteltbeli hivatalt elfogadni; de többnyire nem azért, hogy általunk működésünk tere tági-tassék és alkalmunk nyíljon hazánknak önzetlen szolgálatot tenni, hanem inkább azért, mert hiúságunknak kellemes tápot nyújtanak.

Kárpáthy Gusztáv.

Fővárosi levél.

VIII.

— Nagyvárosi szokás. — Skóciai köd. — Kétneű gróf. — Egy modern alak. —

A nagyvárosi ember nem tudja kávéját elköltetni a nélkül, hogy végig ne betűzzön egyhárom lepedőnyi újságot, fontos arczzal olvasva, miről beszéltek a hon atyái, a delegazio loyális tagjai; kinek az óráját, pipáját, esztét lopták el; ki akar férjhez menni s ki érte már el a női vágyak eme netovábbját; ki szöktetett el egy szép lányt (ma már igen ritka eset ez, nehezen adják rá fejüket a férfiak) s ki hagyta faképnél a feleségét stb. És mind ezt olyan irigylendő flegmával olvassák és felejtik el, mintha nem is volna rá eshetőség, hogy velők hasonló történjék. A mint egyik óra következik a másik után, úgy mennek feledésbe a tegnapi események is, hogy ujaknak adjanak helyet. Egyszer a lengyel ifjak tiszteletére eszünk, iszunk, éljenzünk és toasztol-

— azt mondják, még a falra sem jó fösíteni. No de nem is féltém én a nemzetes urat. Erre meg amarra, tudom istenem! annyi burkust levág, hogy egy vékás földben sem terem több szál buza. Hej, ha a közsvény nem bánatná inaimat, bizony-bizony kétszer sem mondom, hogy még magam is fel nem kötném a...

— De már azt csak ne tegye, jó Gergely bácsi — szolt Katika kissé vidámabban — legalább kegyelmed lesz az, aki gondomat viseli. Tudja, hogy szegény atyám folytonosan betegeskedik.

— Ugy-ugy, jó öreg — vette át a szót Sándor — míg távol leszek, tekintsen el néha a háznak tájkára, egy pár jó szót hozzon olykor-olykor az én árván hagyott feleségem vizsgatására.

— Itt a kezem, nemzetes uram, ne tessék tőle irtózni azért, hogy egy kicsit otromba, itt a kezem s szóval is merem erősíteni, hogy míg lesz bennem egy parányi erő, a nemzetes asszonykának még csak egy haja szálának sem szabad meggömbölni. Tudja isten: mi vette be magát ebbe a vén bolond szívbe?.. Mikor a nemzetes asszonyka jószágos szemébe nézek, úgy feszíti keblemet valami, ki sem tudom mondani, hogy mi. Elég az hozzá, hogy saját gyermekemet sem szerethetném jobban, mint a minő jó indulattal a nemzetes asszonyka iránt viseltem.

— Ne tréfáljon Gergely bácsi — mondá

zunk; aztán a Tisza Kálmán keresztjéről beszélve konstatáljuk, hogy ő ránk nézve nagyobb kereszt, mint a milyet kapott s holnap már ismét másról és új dologról fognak csevegni. E tekintetben nálunk egészen más szokások uralkodnak, mint kis városokban; ott napokig, sőt hetekig elrágódnak, kérődznek egy pikáns kis történeten s csak nagy lassan, apránként engedik nyugodni a szerencsétleneket, kiket arra kárhóztatott a sors, hogy napokig, hetekig szólják, szapulják szegényeket, mindenféle „on dit”-kat terjesztve felőlök. Különbözik ez természetesen; kis városban ritkán merül fel egy-egy csiklandós, furcsa történet, melyet ezerféleképp lehetne variálni, most megnyírva, majd megtoldva; míg itt tuczat számra keringenek a pikáns szószban feltálat bonmok, pensék és aperçuk. (Furcsa szeszélye tollamnak, hogy három idegen szót egymásután irt le, holott magyarul akarna szólni, — de ki tehet arról, hogy mai napság olyan ritkán terem Bugát Pál, a ki nyakra főre gyártana magyar szót; aztán meg az a „chic” még folyton mennél több idegen szót keverni beszédünkbe, hogy mi se értsük, meg azok sem, a kiktől elcsenjük a kifejezéseket.)

Lehetetlen fel nem kiáltani, hogy már: tél van! pedig a tudós kalendárium-csinálók szerint ez időszakot még ősznek nevezik; — de nekem úgy tetszik, mintha az öreg idő bosszankodnék, hogy holmi pápaszemes, hosszú haju németek úgy akarnak banni vele, mint az oláhok a medvével s úgy akarják tánczoltatni, a mint hegedűnek. Innen van az, hogy most mérgében olyan tréfákat követ el, mintha Döblingből oldott volna kereket, vagy a lipótmezei casinoba kíváncznék. Mikor a Duna vízének forrni kellett volna a melegtől, akkor zuhogó ár öntötte el az aszfaltot, most meg egyszerre olyan tüzesen hozzá fogott a vén idő, jeges szelet fújni, szinte bele dermedtünk s még a fának ára is felszökött három százalékkal. De már ezt mind megtudnám bocsátani, csak a geographiához jobban értené s ne improvizálna itt olyan óriási ködfelhöket, hogy az ember azt sem képes észrevenni: hölgy megy-e mellette el, vagy férfi, pedig az ilyen dolog, nagyon kellemetlen félreértésre adhatna alkalmat; — bizonyosan úgy lesz, hogy a Skócia részére készletben tartott köd és pára, tévedésből hozzánk deportáltatott s innen van az, hogy nappal is ki van az ember téve kedélyes oldalbalokéseknek, a mit máskor csak a „homályos” és szüklátkörü egyénektől várhatunk, kik gyakorlatilag tudomást szereztek Galilei mondásáról: és mégis mozog a föld!

Eddig a többnejűséget úgy ismertük, mint a mohamedánok kiváltságolt bűnét s most egy német kóborlovag történetéből kiténik, hogy a demoralizatio ezen sötét veremébe, már keresztény embereket is belesodort a szerelem. Én csak azt csodálom, hogy a „Két neű grófot”, e pikáns történetü operettet német irta, kik tudvalevőleg a lepuritánabb moraliták színében óhajtanának feltűnni, ha nem tudnók, hogy semmivel sem jobbak a diákné vásznánál. Ez apró bohóság is olyan, mint az operettek általában; — egy változatos vonásokkal festett történet, néhány nevetéses caricatura, következtelen cselekmények, jó adag sikamlósság és meg van az egész. Az ily faju művek csak annyiban különböznek egymástól, hogy az egyik író ügyesebben tudja kibontani a mese összekuszált szálait, több érdekes jelenetet, ügyes szójátékokat képes létrehozni, mint a másik. De nem is soká szokás foglalkozni az operett librettojával, a figyelmet inkább a zenére

Sándor mosolyogva — bizony még rám ijeszt, hogy a feleségemet eltalálja tölem szeretni.

— Ej, ej, nemzetes uram! — viszonzá a vén ember méltatlankodva — ilyet még tréfából sem jó mondani.

— No, no, jó öreg! — hiszen -csak való-ságos tréfa volt.

— Tudom, tudom — válaszolt Gergely bácsi. Hiszen én se azért mondtam. De hát voltaképpen meddig is tetszik lenni ott a háboruban?

— Azt magam se tudom jó öreg, viszonzá Sándor, hirtelen elkomorodva.

— Már bizony akár hogy, akár mint — ellenveté az öreg — még sem jól tett az öreg molnár gazda, hogy olyan különös kívánsággal hunyta le szeméit.

— Hagyjuk ezt Gergely bácsi. Jó az isten, megsegíti azokat, kik őt igazán szeretik.

— Ámen — nyomta rá az öreg igazi áhitattal.

Katika ég felé emelé szeméit s a kebléből feltörő lágy sóhaj igazolta azt, hogy gondolata felszállott a magasba, onnan kérni szeretett férje számáraszerencsét.

Jó az isten! Legyen az vele nehéz utain, minden léptén.

(Folyt köv.)

fordítjuk s ez utóbbi mindig több hatással bír a tetszés kinyerésénél, mint maga a szöveg, — habár tagadhatlan, hogy a kettő együttes hatása képes csak biztos sikert aratni. „A kétneű gróf” zenéje eléggé zamatos és élénk, különösen a felvonások végén hallunk kellemes zenéjü keringőket; legkevésbé sikerültek a magánalok, legesimábbak a karok, hanem az a játszi könnyedség, a fülbemászó csengés, a szenvedélyek ügyes színezése hiányzik belőle, hiába, azok teremtésére francia eszprít kell.

A mai kornak irányelvei közé tartozik az emelkedés is; az eszközöket nem szokás mérlegelni, válogatni, csak az eredmény legyen teljes, — szóval ha valaha, úgy ma igaz, hogy a cél szentesíti az eszközöket. Mindenki siet fel a „nagyság” meredek polczára s míg az egyik aranylépcsőn akar feljutni, addig a másik a ravaszság, a csel utait választja. Egyik ember a másikat ránczigálja le a tisztesség polczáról, be-mocskolva egymás érényét, becsületét, egyik ember a másiknak bukása, szégyene által emelkedik és szüntelenül folyik a kérelhetlen harc, melynek indítója a hiúság, az önzés. Egy ilyen, modern elvekkel saturált alakot állított élénk Csiky Mukányiban, ez alapjában jószívü, de a fékezhetlen hiúság által félrevezetett emberben, kinél a hiúság épen olyan szenvedélylyé fajult mint másoknál a kártya vagy szerelem. Nem képes meg-mérlegelni, mily csekélység, számbavehetlen az, a mit életében tett s mivel egy alkalommal, a természettudósok vándorgyűlésére érkezv vendégek „elszállásolásával foglalatokodók előlülje” (Zápolyának, a vigjáték egyik ügyesen karrikizott alakjának szavaival élve, azt hiszi, hogy az egész haza, sőt egész Európa szemé függ rajta, hogy most fáradozása által oly érdemeket szerez, melyeknek jutalma nem fog elmaradni s álmódoszásai közben már látja a közelgő rendjelet, mely mellén fog ékeskedni, megszerezve részére a világ előtt is a nagyságos címet, mivel eddig csak cselédei illették. Nem retten vissza semmi-féle áldozattól, hogy célját elérje: leányai, neje csak eszközül szolgálnak arra, hogy általuk leköt-elezzzen magának befolyásos egyéneket. — Tagadhatatlan, hogy kissé túlozott az író, midőn e hiúságtól elvakult alakot teremté, de nem árt az, ha néha erősebb színekkel fest is az író, midőn egy-egy szenvedély nevetéses, vagy szentes indokát rajzolja. — Hány Mukányi van a társadalom minden rétegében? Hányan kapaszkodnak a feltűnés, a szívet érintetlenül, üresen hagyó kitüntetések iránt? — ki tudná megmondani; — de mindnyájan ismerünk „jószívü adakozókat” nagyhangú szájhősöket, ravasz proletárokat, kiknek egyedüli vágyok, mint a müzümán-nak Mekka, egy hangzatos czim, melyet nevük elé, vagy mögé bigyeszhetnek, — pedig legtöbbször egyedüli érdemök az, hogy beszélő szer-vök jobban ki vannak fejlődve, mint a gondolkodás műhelye, az agy. — És így Mukányiról bátran elmondhatjuk, hogy benne a hiúság boldondjai méltó képviselőre találtak.

Bátz István.

Gróf Zichy Jenő „népnevelési egyesületei.”

(Folyt.)

Az egyesület célja.

Az 1868. évi 38. és 1876. 28. törvény-cikkek lehető gyors, biztos és legszélesebb alapon való végrehajtása érdekében oly társulatot szervezni, mely a fennálló törvények, úgy az ezekből folyólag kiadott ministeri utasítások és a hitfelekezetek önkormányzati jogainak tiszteletben tartása mellett, hazánk népnevelési ügyét minden kívánatos mód s eszközzel gondozni s előmozdítani törekszik.

E végből megalkotandó nagy társulás által kiváló gondot kíván fordítani:

a) a tankötelesek rendes iskolába járására; főleg pedig az ismétlő tanfolyamok törvényszabta, általános életbe léptetésére;

b) a szegényebb sorsu iskolásoknak az egyesületi vagyon, vagy esetleg más forrásból ruhanc-műek és taneszközökkel való ellátására;

c) az ingyen oktatás áldásainak meghonosítására; vagy hol ez lehetetlen, mérsékelt tandíjak szabására;

d) a vak-, süketnéma- tompa elméjü gyermekek kellő oktatásának közvetítésére;

e) a magyaryelvnek az idegen ajkuak közötti meleg ápolására;

f) népnevelési intézetek, de különösen kisdodovodák minél tömegesebb felállítására s szervezésére;

g) a vidék viszonyaihoz mérten a gazdasági gyakorlatok, továbbá a fa- és selyem tenyésztői, nem különben a házi-ipar oktatás felállítására;

h) az ifjusági és népkönyvtárak felállítására s használatba vételére;

i) előnyösnek mutakozó felolvasások s mint-ta tanítások rendezésére;

j) az iskolai takarékpénztárak, szintugy az állatvédelem szövetségeinek terjesztésére;

k) az ifjú népnevelés an pontos be-

l) a kis-eldőidőz oko-zására, gyerm-

m) a m-s egyéb erk-lehető kiküszí-

n) hogy oklevéllel bir-törvényes kö-tartozni s az-zetni, iratkoz-alap tagjai kö-

o) hogy vösen munkál-suk biztosítas-helyen figyel-hogy érdekei-megvédessene-

Im, e i-mit népnevelé-minek erélyes-vetheti meg a-pontja sem di-tandó felvirág-ezért méltó f-egylet hazafias-

Lássunk pár pontot, h- nek mikéntjé-

Tagja le- az felnőtt, fér-fszívén hordoz-célok megval-A lakóhe-való belépésre-

Az egyle-rendes tagjai. az egyesület pénz-é. frtot fizetne-nak előmozdita-fizetnek. Rend-évi díj befizeté-désökkel is mo-

Egyelet le-a hol pedig t-tartozik, a kö-egy népnevelé-

A minde-választ magám-jegyzőt, pénzt-jedése s száma-mányt.

A közsé-tag) szervezke-kör; a járási-megyei,- s a r-jeiből (I—1 tag-A válaszi-zettségre.

Védnökr- kodik.

A helyi-si körök kétsz-pedig évenkén-esetében vagy-többször is hiv-

A járási-gyeiek az orsz-

A járási-saját maguk vá-séges tisztí sze-lasztás módoz-

Az egyle-domást szerez-intézetek erköl-sei, eredeti szán-nyertek-e mego-előtt tartása n-mielőbbi felvirá-bizton remény-lekezeti tanhat-ködését, s hogy-hatáskörükben-megteendik mi-ről megkereste-

Az ország-magát egy álla-dapest székhel-velési egyletek

k) az ipar- és egészségügyi törvényeknek a népneveléssel összefüggő rendeleteinek szigoruan pontos betartásának előmozdítására;

l) a kisdetek rendszerinti nagy elhalálózását előidéző okok felmutatására s üdvös ellensúlyozására, gyermek menhelyek létesítésére;

m) a mindinkább terjedő párbaj mániának, s egyéb erkölcsi súlyedések megakadályozására, lehető kiküszöbölésére; végre

n) hogy alkalmazást csak tanképesített s oklevéllel bíró tanerők nyerjenek; kiknek míg törvényes kötelességük valamely tanító egylethez tartozni s az országos tanítói nyugdíjalapra befizetni, iratkozzanak egyszersmind be az Eötvös-alap tagjai közé.

o) hogy a tanítók egyleti életök terén üdvösen munkálkodjanak, szakkérdéseknél befolyásuk biztosítsák; elfogadható javaslataik illetékes helyen figyelembe vétessenek; általában pedig, hogy érdekeik megóvassanak s jogaik kellőképp megvédessenek.

Im, e 15 pont magában foglalja mindazt, mit népnevelés ügyünk a mai időben igényelhet, minek erélyes keresztül vitele egy jobb jövőnek vetheti meg az alapját, de melynek egyetlenegy pontja sem dicsekedhetik ez idő szerint az óhaj-tandó felvirágzás feltételezte gyakorlattal és ép ezért méltó feladat egy egész országra kiterjedt egylet hazafias megoldására.

Lássunk most az egylet szervezetéből egy pár pontot, hogy e nagy cél tervezett elérésének mikéntjével is lehetőleg tisztába jöjjünk.

Az egylet szervezete.

1. §.

Tagja lehet az egyletnek mindenki, legyen az felnőtt, férfiú vagy nő, ki a népnevelés ügyét szívén hordozza, buzgalommal kíván az egyleti célok megvalósítására törekedni.

A lakóhely nem képez akadályt az egyletbe való belépésre.

2. §.

Az egyletnek vannak alapító- pártoló- és rendes tagjai. Alapítók, kik egyszer-mindenkorra az egylet pénztárába legkisebb összegként 10 o. é. frtot fizetnek. Pártolók, kik az egylet céljainak előmozdítására évenként legalább egy frtot fizetnek. Rendes tagok azok, kik legalább 30 kr. évi díj befizetése mellett személyes közreműködésökkel is mozdítják elő az egylet céljait.

3. §.

Egylet lehetőleg minden községben alakul; a hol pedig több helység egy körjegyzőséghez tartozik, a körjegyzői területen szerveztetik egy-egy népnevelési egylet.

4. §.

A minden egyes helyen megalakult egylet választ magának egy évre 1. elnököt, alelnököt, jegyzőt, pénztárnokot, ellenőrt, s az egylet kiterjedése s számához képest egy 6—12 tagu választmányt.

5. §.

A községi egyletek megválasztottjaiból (1. tag) szervekedik a járási (szolgabírói) népnevelési kör; a járási körök megválasztottjaiból (2. tag) a megyei- s a megyei népnevelési körök kiküldöttjeiből (1—1 tag) az országos népnevelési bizottság. A választásnál tekintet fordítandó a szakképzettségre.

Védnökről a megyei választmány gondoskodik.

6. §.

A helyi egyletek évenként négyszer, a járási körök kétszer, a megyei- és országos bizottságok pedig évenként egyszer tartanak gyűlést. Szükség esetében vagy 10 tag írásbeli kívánságára az elnök többször is hívhat össze ülést.

A járási ülések megelőzik a megyeit, a megyeiek az országos gyűlést.

7. §.

A járási, megyei- és országos bizottságok saját maguk választják körükből 3—3 évre a szükséges tiszti személyzetet s a választmányt. A választás módozatát ők maguk állapítják meg.

8. §.

Az egylet megbízottjai által felügyel s tudomást szerez magának arról, vajjon a népnevelési intézetek erkölcsi és anyagi javára tett intézkedései, eredeti szándoklata és meghagyása értelmében nyertek-e megoldást? S midőn nemes céljai szem előtt tartása mellett csakis hazai népnevelésünk mielőbbi felvirágzását óhajta elérni, egyszersmind bizton reményli, hogy az állami-, községi- és felekezeti tanhatóságok örömmel üdvözlendik működésük, s hogy üdvös célzatai támogatására saját hatáskörükben ismét viszont ők is készséggel megteendik mindazt, mire nézve az egylet részéről megkerestetnek.

9. §.

Az országos népnevelési bizottság kiegészíti magát egy állandó központi választmányival Budapest székhellyel, a melylyel a vidéki népnevelési egyletek mindenkor érintkezhetnek. stb.

Ismertetésül azt hiszem, ennyi is elég, mert a fenti pontokban van a szervezet leginkább megoldva, s arra nézve, hogy valaki szellemébe bepillantson, azt vélem elegendő. Annál is inkább, mivel a ki jobb meggyőződését követve ez intézmény buzgó tagjává óhajta lenni, bizonyára meg fog vele ismerkedetni majdan a gyakorlat mezején a legszélesebb körben. Különböztetnem soraim célja csupán csak annyi, hogy a t. olvasó-közönség tudomást vegyen az intézmény életre valósa — és nagy horderejéről, a többit bizom megyénk értelmiségének lángoló hazaszeretetére s ismert ügybuzgóságára.

Zseltvay B.

Levelezés.

Zemplén felvidéke 1880. november hé 17-én.

Folyó évi november hó 15-én ejtettek meg a bizottsági tag választások az egész megyében. Hogyan történt oda lent, nem tudjuk; de hisszük, hogy a választó közönség mindenütt saját kebeléből választotta meg azokat. Nem így van ez nálunk; itt nem a szabad akarat érvényesül; de aszolgabírák programmszerű kijelölése az irányadó.

Nagy szegénységi bizonylat ez a Krajnára; hanem tessék elhinni, nem rajtunk mulik. Csendes, békeszerető emberek vagyunk mi itt, ugyan mi nek is tűznék össze szolgabíráinkkal, s nem is lamentálás kedvéért hozzuk ezt fel, csak ha már megtörtént a dolog, egyet-mást nyilvánosan szeretnénk azon uraknak elmondani, kiket daczára annak, hogy megválasztattak, nincs szerencsénk ösmerni.

Hej pedig sokan vannak ám!

Ha tehát már megválasztattuk; ne tessenek rossz néven venni, ha egy alázatos kérelmet csatolunk ahoz, azt t. i. legyenek kegyesek majd a mi érdekeinket is egy kicsit figyelemre méltatni. Legalább így hozza ezt magával a „Decus“: s nem mindenben ellenünk lenni.

Mi tótok s ruthének dacára, szép Kontingensét képezzük ja megyének; mégis érdekeink, óhajaink sok tekintetben nem teljesülnek; nem pedig azért, mert önk általunk megválasztott nagy jó uraink homlok egyenest érvényesítik a tett alkalmával akarataikat a mieinkkel szemben.

Önök választanak nekünk tisztviselőket azon elvből indulva ki: jó nektek tót atyafiak bár ki Istenfia, arra elég esze van annak, hogy birka természetetek mellett kormányozzon benneteket. Itt ugy sem vesszük nagy hasznát, manjen nép boldogitonak nagy tudománya mellett hozzátok.

Mi minden ily onnan kerülő jövevényről a legnagyobb tudományosságot s képességet, erélyt s részlehaljan igazság érzetet tételezünk fel. S nem is lehet az máskép, hogy megyei bizottságunk melynek mi is nagy számban tagjai vagyunk, üres embert küldene nekünk. Pedig hej de sokszor csatlakozunk.

Igaz ugyan, hogy mi nem vagyunk valami rendkívül nagyon okos emberek, hiszen zabkenyértől nem igen tisztuk az elme. Nincs nekünk Hegyaljánk; szőlőnk. Bort ritkán iszunk s így a tápláló eledetek rosszasága, s az elmét csiklandozni, s gondolkozásra, tette, ingerelni kiváltott bor helyett, inkább az elmét örökös tespedésben, helyesebben tynaságban tartó pálinkához jögnünk. De azért tessék elhinni, hogy néha tisztálb időben gondolkozni is tudunk; s akaratlanul sokszor is rá jövünk arra, hogy velünk, érdekeink, szokásainkkal, bizony nagyon gyakran furcsa jétéket üz a tek. vármege.

Mi is már kutatni kezdjük ez indító okokat érdekeink mellőzése mellett, s most is csak azért keseredtünk el, mert látjuk azt, legalább november hó 15-én láttuk, hogy még bizony idő kell nekünk, míg sikerülni fog a hivatalos jár-szalagot, melyen vezetettünk, egyszer csak eltépni, s akaratainkat más módon érvényesíteni.

Elég is ebből ennyi. Csak ismételtlen kérjük az általunk megválasztott ismeretlen nagy jó urainkat, méltóztassanak majd ránk is fordítani — ha kell — egy kis könyöröletes pillantást.

„Isten éltesse önöket sokáig“ !!!

Vagy ha tetszik:

„Naj ich pan Boh Zsivi“ !!!

S. Y.

Különfélék.

A koronaherceg visszautazásában f. hó 15-én este 7 óraker érintette városunkat. Az indóházhoz nagy néptömeg ment ki, azonban a trónörökös, ki szigorú inkognitóban utazott, még csak nem is láthatta. A pályaudvar illuminálva volt, de oly korán fogtak meggyújtásához, hogy a vonat beérkeztekor, már csak imitt amott pislogott egy lámpa s a lángbetűkből álló „Eljen Rudolf“ csaknem egészen elenyészett. A „Boglyoska“ tetején szintén örömtüzet gyújtottak, mely a sötétségben eléggé jól vette ki magát. A külön vonat 15 perczig időzött a pályaudvarban.

Megegy bizottsági tagokul Sárospatakon Puza Sándor, Nemes Ferencz, Kun Pál és Terhes Barna,

— Kispatakon Mecner Gyula, Dókus Ernő, — S.-a.-Ujhelyben Dókus Gyula, ifj. Farkas Lajos, Reichard Mór, Ujfalussy Endre és Szölössy Arthur választattak meg. E választásnál ismét bebizonyult az, hogy Ujhelyben a terrenumot határozottan az értelmiség uralja s minden demagogikus erőfeszítés haszontalan dolog annak megvívására. Jót tanácsolunk tehát, ha arra intjük a vesztett csaták generalisait, hogy hagyjanak fel a szíjjmadzag huzással s ne erőlködjének tovább is e madzag által az intelligens elemet lerántani, mert az más alkalommal is el fog szakadni s őket szépecskén leülteti. Kibékülni a bevégzett tényekkel s elhallgatni a keserű kifakadásokkal az egyedüli észszerű dolog, mert hát vana sine viribus ira.

Kassáról írják lapunknak, tegnap délután 4 óra után, néhány az elemi iskolából hazamenő 8—11 éves tanuló az egyik külvárosban „háborusdit“ játszott. A fegyvert kövek helyettesítették, melyekkel a vitéz hősök, két pártra osztva, egymásra tüzeltek. A csata, mely csak néhány perczig tartott, azzal végződött, hogy egy 9 éves fiút oly szerencsétlenül talált fején egy kőbomba, hogy a szerencsétlen gyerek még ugyanaz nap, este 9 órára meghalt. Ma délelőtt hallgatta ki a bűnösöket a kapitányság, hogy közülök melyik dobta a végzeteljes követ, mindeddig constatalni nem lehetett, miután azt az egyik a másikra fogja. De feltéve, hogy kiderül, mivel s hogyan büntetik a 10 éves fiút? Kizárják az iskolából, vagy börtönbe csukják? mind két eset a fiu javulására és jövőjére csak káros befolyással lehetne. Az egyetlenegy büntetés a javítóház lenne. Városunkban egyesek nem egyszer pendítették már meg az eszmét, javító házat építeni, de a városi atyák sehogy nem akarják annak megszeresését belátni és minden egyébre, csak üdvös és közérdekű dolgokra nem gondolnak.

Városunk egy regényes eseménykének volt e napokban színhelye, melyről — tekintve a szereplők társadalmi állását — igazán elmondhatjuk, hogy pikáns historia. Hőse egy jó családból való fiatal ember, hősője pedig egy csinos kis zsidó leány, most már annak a fiatal embernek törvényes felesége. Nem először történik az életben, hogy szerelmes párok tulajrának az apak és mamák eszén, kik, midőn azt hiszik, hogy a nekik nem tetsző frigy kifejlése előtt bevágták végkép az utat, éppen ellenkezőjé érik el annak s oly bevégzett tények előtt találják magukat, melyeken változtatni többé nem áll hatalmukban. Így van a dolog e szerelmi történetnél is. A sok kalandos részlet, melyet az emberek hozzáfűznek, leginkább a felízgatott fantázia szüleménye s mi nem is reprodukáljuk azokat. Tény: hogy szerették egymást, tény, hogy a leány áttért a protestáns vallásra, tény, hogy megesküdték s végre tény, hogy a leány szülői gyermeküket mint hitelhagyottat kiátkozák. Egyébb baj nem történt, azonban a szívós szerelem ennél sokkal tőgyobbat is kihevert már s alkalmasint ezt is kiheveri.

Tokaji tudósítónk írja. A törvényhatósági bizottsági tagok választása, f. év november hó 15-én, Ambrózy Antal kir. körjegyző, mint a betegesége miatt gátolt Szabó Károly helyett, kinevezett elnök vezetése mellett megejtetvén, az példás rend s tapintatos eljárás után következő eredménnyel végződött: Legtöbb szavazatot Zako Soma nyert, megválasztattak még Kántor Vilmos, s Komáromy Ferencz. A választás eredménye, Tokaj város polgárainak hígadt gondolkozásáról tesz tanubizonyosságot, mennyiben a megválasztott bizottsági tagok a közügynek mindig lelkes bajnokai, s minden szép és nemes ügynek önzetlen előmozdítói.

A zempléni sajtó ismét jelt adott magáról egy költői beszély megjelenése által, melyet Kovács János k.-rendi tag irt. Czime a csinos kiállítású munkának „Netti a magyar zsidónő“ s ajánlva van az ész, szív és tett nagy embere. B. Eötvös József szellemének. E zamatos magyarság s valódi költői kedélyvel irt mű részletes ismertetésébe most nem bocsátkozunk, de legközelebb visszatérünk rá, amikor egyszersmind mutaványt is közlünk belőle. Addig is ajánljuk olvasóinknak megszerzését, mely a szerzőhöz való közvetlen fordulás, valamint helybeli könyvtáraink által is eszközölhető.

Felvidéki tanügy. Ily czim alatt jelent meg november hó 15-én egy tanügyi folyóirat Kassán, melynek első mutavány számát vettük. A nevezett folyóirat célja közvetítő organummá lenni a tanító és szüle, a tanítóegylet és a nagy-közönség között; célja továbbá oly irányban működni, hogy a lapot ne csak a tanító, hanem a nagy-közönség is élvezettel olvassa. A „Felvidéki tanügy gyupontja kíván Felsőmagyarország tanítói szellemi munkásságának lenni; fel akarja költeni a szunyadó erőt a tanítóknak s őket önmunkásságra szoktatni egyik fő feladata stb. Az „olvasóhoz“ írott cikkében irányul veszi mind azokat az elveket, melyek a jelenkorban egy tanügyi folyóirat tényezői lehetnek. Tartalma a következő: *Az olvasóhoz. A sokoldalúság: Pápai Jeromostól. A fizikai eszközök a tanítás alsó fokán: Mauritz Rezsőtől. A magyar néptanító munkaköre: Vágó Gyulától. Egy lelkes szózat. Az abauj- és tornamegyei tantestület*

rovid története: Sudy K. J. A tansermuseum egyesület alapsabályai. Egyleti élet. Tárcza: Az iskolák levegője: Sz. Könyvismertetés. Irodalom. Lapszemle. Tanügyi hírek. Vegyesek. Szerkesztői üzenet. A lap megjelenik minden hó 15-én a nagy szünetet kivéve. Előfizetés egyleti tagoknak 1 frt, nem tagoknak 2 frt. Az előfizetési összeg félévi részletekben is beküldhető Konrády Ferencz egyesületi pénztárnokhoz Kassára. (Flórián utca 7. sz.) Mi, a midőn kitarast és sikert kívánunk a derék vállalkozóknak, szívünkben ohajtjuk, hogy megyénk tanítói is süssenek a kibontott zászló alá munkálkodni, a mi közös tulajdonunk, a nemzeti népvételek érdekében.

V-6.

Közgazdaságt.

Assicurazioni Generali.*)

A bécsi „Allg. Ztg.”-ban találjuk a következő, figyelemre méltó sorokat: Triestből írják nekünk: „Azon megoldást, melyet az Assicurazioni Generali az új részvények kibocsátása iránti engedelményben talált, kezdik itt jóval nyugodtabban megítélni. Különösen lehangoltak az új részvényesek, kiknek az új 305 frttal befizetett részvényeket 1300 frttal aranyban kívántak nyakukba sózni. A részvények átvétele napjáig ezen részvények 1450 forint árfolyammal szerepeltek

*) Ajánljuk e közlemény figyelmes áttekintését a t. közönségnek, mely eléggé tanulságos arra nézve, hogy biztosítások tekintetében, csupán látszólagos kedvezményeket ígérő külföldi intézeteket figyelmen kívül hagyjon s pártolja a hazait, mely a biztosítás minden ágában teljes garanciát nyújt. szerk.

a bécsi hivatalos börzeközlönyben; mióta azonban a részvények átvételtek, a pénzt adó egyszerű eltűnt és ma egy ily részvényért aligha volna 1300 forint kapható. De a régi részvényesek is, kik eddig vállalatukat a világon a legjobbnak hirdették, kezdik a megkezdett művelést elhízázott tartani. Ez alkalommal ugyanis a zárszámla hiányai mintegy hivatalosan constaltattak. Az igazgatóság kénytelen volt bevallani, hogy az „Assecurazioni Generali”-nak Olaszországban lakatlan házai és jövedelem nélküli földjei nagyon magasra vannak a könyvekben becsülve, továbbá, hogy életbiztosítási-tartalékjai csak mesterséges számításal igazolhatók, míg tényleg igen magas dividendák osztattak. Mig ez által a semmikép sem tiszta kezelés bizonyult be, mi az eddig követett csatlakozással nagy ellenében áll, ez újabb csütete addig a kitűzött célét sem érte el. E cél ugyanis az volt, hogy a régi részvényesek a be nem fizetett 70% ról kiállított váltókat és kezességi okmányokat visszakapják. Azonban Schmieud. tanácsos ur ezt a bécsi főügynök Mekler ur iránti minden barátságát mellől sem vállalhatta el saját felelősségére, tulajdonképp ezt még sem tudta az egyleti bizottságban a többi társaknál keresztül vinni. Elég az, hogy belátták, hogy az Assicurazioni Generali megnagyobbított tőkével ugyan, hanem másrésztől felette megcsökkent üzleti hitellel bontakozott ki e dologból. Más felől pedig ez érdemben a felől értesítettünk, hogy a kieszközölt koncesszió következei nemsokára nemcsak az egyleti bizottság újra alakulásánál, hanem a Generali képviselőiben is érezhetőek fognak lenni.

Ugyanis, és ezt biztos tudomás folytán irhatjuk, a régi részvényesek, miután a régi részvények be nem fizetett 70% ról kiállított fedezeti váltóik vissza nem adathatnak nem akarják az új részvényeket elfogadni, vagy is az új részvények árában nem akarnak újabb befizetéseket teljesíteni. No már most hogy kerül be azaz összeg, melynek az volna a rendeltetése, hogy a nagy deficitet fedezze?

Üzleti tudósítás.

Hivatalos piaci árkimutatás.

1880. november 19-én.

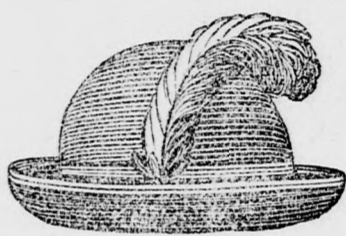
			ft.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu	11	50
Gabona	100	»	10	—
Árpa	100	»	7	—
Zab	100	»	5	20
Kukor.	100	»	5	20
Burgonya	100	»	3	20
Borsó	100	»	8	7
Lencse	100	»	2	50
Paszuly	100	»	14	—
Köl. kása	100	»	14	—
Vaj	1 liter.			88
Szesz				34
Marhahus	1 klg.			40
Szalona	uj			80
Sertés-zsír				85
Széna	méter mázsa		2	60
Alom szalma				70

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

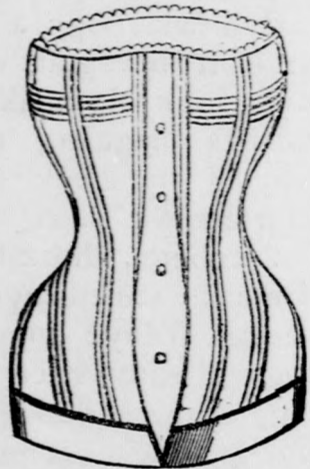
BORÚTH ELEMER.

HIRDETMÉNYEK.

Karácsonyi és ujévi üzenetek.

Csodálatosan leszállított ára a következő árucikkeknek:

1/4-es 30 rőfös vásznak	—	—	7 fttól kezdve	12 frtig.
1/4-es 30 és 38 rőfös Greász vászon	—	—	„ 2 fttal drágább.	
3/8-as 50 és 54 rőfös Kumburgi mint Irlandi vásznak	—	—	9 fttól kezdve	28 frtig.
Scholl-féle Schiffonok méterje	—	—	18 fttól kezdve	90 frtig.
30 és 35 rőfös kanavászok	—	—	23 krtól kezdve	60 krtig.
Nánkinok piros sárga és fehérbe méterje	—	—	6 fttól kezdve	16 frtig.
Minden gondolható asztalneműek 3/4 kezdve 3/4 ig 1/4-es színezett esinvat ágybetét és butornak, Francia és hazai ipar legjobb mosó Cretonok sinor és piké, barna és kék, csikos és koczkás, szimpla és dupla, úgy mint fehér dupla barhétok, minden gondolható árhoz.	—	—	26 krtól kezdve	60 krtig.

Irlandi és angol fehér és színezett szélű vászon zsebkendők dezd. 1 frt 40 krtól kezdve 16 frtig.

Uri divatraktár.

Minden ideényhez gazdag uri kalap raktár és külföldi sapkák 1 frt 60 kr. 7 frtig.
Vászon, Schiffon, Creton és Oxford ingek 1 frt 40 kr. 5 frtig.
 Uraknak lábravalók 4 minőségben — 1 frt 20 kr. 2 frt 50 krtig.
Egészségi ingek, úgy mint lábravalók urak és hölgyeknek — 1 frt 30 kr. 8 frtig.
 Hölgyeknek, kész **ingek, corzetek és juponok** — 90 kr. 4 frtig.
 Reithoffer-féle esőköpenyek jutányos árban kaphatók. Alpaká esernyők 3-om nagyságban — 1 frt 25 kr. 4 frtig.
Francia és angol selyemesernyők legújabb szerkezettel szintén 3 nagyságban — 1 frt 13 frtig.
Nyakkendők uraknak és hölgyeknek legújabbak nagy raktárban minden árhoz.

Miederekben páratlan vagyok, darabja — 1 frt 60 kr. 12 frtig.
Gallér és manchétok és többféle utazóknak ajánlható tárgyak, nagyon elegáns botok.
 Uraknak **selyem cachnok** vagy nyakmelegítők, — 75 kr. 5 frtig.
 Eléselleni **jégbotok, esizma-sarkok** és csizmabavaló **posztó betétek.**
Téli és nyári harisnyák párja — 22 kr. 1 frt 40 krtig.
 Sokféle apróságok: fésűk, haj, ruha fog és körömkefék, Tax-féle zsebkések, tárczák, szivartartók mindenféle ingbevaló gombok.
Czipő posztó boríték, drapp és szürke színben, nadrágtartók és szijak.
 Postai rendelmények, legpontosabban utánvét mellett eszközöltetnek.
 Mély tisztelettel

Keller Andor,
uri divat és vászon-kereskedő.

Felülmulhatlanok

HOFF JÁNOS-féle MALÁTAKÉSZITMÉNYEK.

melyeknek áldásteljes hatása Europa legtöbb fejedelme, tudományos nagyságok, valamint a közönség közül is számtalan egyén által köszönettel lón elismerve.
 Pietrkovitz az ön Hoff János-féle maláta-kivonatának élvezése engem igen erősített. **Dobroniecki.**
 Odonell grófnőtől levelet kaptam, melyben nekem az ön maláta-kivonatát tapasztalatból mint felettebb gyógyhatásosát ajánlja, ennél fogva felkérem sat. **Vol-konski Luiza hercegnő** Romában.
 Jüterbogk. Kis fiamnak az ön maláta-chokoládéja kitünő. **Seeler szolg. őrnagy.**
 Göhnen, Sommerfeld mellett. A kapott maláta-melczukorkák engem rövid időn igen makacs köhögéstől szabadítottak meg. **Sommerfeld.**

Hoff János cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának. Bécs, gyárhelyiség: Grabenhof 2, gyári raktárhelyiség: I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Főraktárak: S.-a.-Ujhelyben Pinter Ferencz gyógyszerháza és Szentgyörgyi Vilmos üzletében.

2-6

Bizományi faeladás.

Paluzsa - féle bükkfára

Bozsváról

előjegyezhetni:

Behina Testvéreknél

SÁTORALJA-UJHELYT.

ELŐFIZETÉS
 Egész évre 6
 Félévre 3
 Negyedévre 1
 Bérmentetlen
 ismert kezelt
 nak e
 Ezirator nem
 vissza
 Egyes szám a
 A nyiltterben m
 mond sor dij

A magya

Állami és melynek munk. Az egyes hiva van minden eg köre nap-nap hozó testület a megszabta, ug oktatási törve között — a ta Egyik legföb tette a nevezetosságot, a ta mint a tanterv meretes feldo zését stb. stb. feltételeztetik ezek és az elégek azok, a m pezik. — Azovait veszi figygyar néptanítogasztos hivatálatkodik, mertnem csak az itanítója; az ő belől, mint az A nemzet, a hatalmassá kintézetéibe h nem elégedhe nevelési intéz telte után, a kosán szunny ről, szebb kölük; áldozatojén is oly tet mind az ált segítői. — D fontosat a h nitó? Elég fa tekintése — alább szállju Vagy mit teh közönsége k kat! Igaz, h tanórját elve lát, hogy cse sebbé tehesse ideje alatt va rakás ideje, vagy vesztés művelődés sz Alig ké hol már az volna, vagy lett, ne volna hivatva az is A midőn e c sát illetőleg Itt azonban nem lehet r tanításának hanem egyut midőn a sero tatja, egyszer tanulásba a masabb mód mutathat fel